

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】 高中學生組 編號 1 號

tjemelju

kasicuwayan nu patjaljun a kaljasalutan i cengeceng tu kaljaqudjalan a nanagac katua hacigac, ljakuwa ika mavalala a maqacuvucuvung tu marekivalavala tu mazazeliyuliyuljan a kicapilj ta masalut na tjumaljiyaqaljan. aicu a tja kadjunungan a kacalisiyn izuwa tja pana tja veljeluwan avan sikakicaquwan itjen ta tjemelju. avan a tjasipacacikelan tua tja quma tua tja sivaikan a tjeqalja a paljilji ta tjasalasaladj ta tjasudju ta tjakaka.

nu tjemelju itjen izuwa a masanpidalj a tjasikeljakeljang tu ika gemagalj nu tjemelju itjen. a sangasangasan akuya anga ta tjemelju nu qaca sa rimurimuk a zaljum, izuwa nu namasikaiv izuwa nu maqarubarubarubay a qaciljay, nakuya uta semanljemet tu ika qaca a zaljum, aicu a zaljum i pana pupicul aravac kumalji a kedri nu tjemakulakula kiputukuzan itjen tu maqati a tja kitarangan satje karucaqu a masipicul, qemaljudj aravac nu tjemakulakula a zaljum aya ramaljemaljeng, sotaladan a qaciljay sa vaikan na zaljum a tjakula nu ika tjen a nakinemenem sipagaljugalju itjen a mipuq satje qaljudjan. a tja sipasitukuzan uta mavan a sikikakeljakelja ta kinaqacan na zaljum.

a sikamasanmusalj nu qaca zaljum sa qemaljuqaljudj, cemavulid itjen ta qaciljay tu papesadjelung ta tja tjingtjing tu makapaqecev nu pasasiqaljudj itjen.

a sikamasantjelulj nu makasiyusiyuc a zaljum maqati tjen a tjemelju a vavayavayan, nu makavaruvurung a makaqavaqavan anga kiljaljava itjen ta maqati a patjelju a uqaljaqaljay. nu sinevalj itjen a tjemelju tja paqaqecapen ta tjakula a nasemevalj neka nu sidjadjas tja nuitjen a lima, nakigemegem itjen a parudrail a sinevalj. nu tjemelju itjen tja kuletjen a kinmelavan na pana sa kemasizaya a parukipaqaqaljuqaljudj. nu lemimu anga ta caucau, kipaqaqaljudj itjen satje paruvatu a kemavekavekav sa paljenguwaq a tjeljaving.

nu cinepengan sa pinljuqan anga a pana nakuya kipaqaqadilj a tjemelju, lemagav itjen a remagaduwan, nu ika tjen a cemikelj. tjuru a tjakaka a tjasekezan, nu i vavuwa izuwa tja sinantjaljaumaq kumlji a ika nitjen a tapav, tjakakudan a maqaqeljiqeljing nakuya kisabelja. a nanguwaqan a nakuyaan ika tja kavililj aya tjaucikel naramaljemaljeng.

渡河文化

渡河時有幾個安全要點，首先，當河水混沌時一定不能渡河，洪水可能夾雜漂流木或滾石。山區的河水沖刷力非常強，即便看起來水不大但足以將人推倒，這種水流我們稱它為抓腳水，挖地力很強常常讓人站不住腳，必須尋找第三個支撐點支撐，這樣才不容易跌倒，另外一個作用是用來量水深，如果是一個人渡河，就一定要用竹杖。

若水流湍急，可以負重增加自己的重量，因為這樣才不容易被水沖走。

要注意當水深超過腰時女性仍可渡河，如果水深及胸或與肩同高，即不適合自行渡河。若是讓人背著渡河千萬要夾緊雙腿，因為幫忙渡河的人沒有多餘的手可扶住你。

若河道滿水，就不要勉強橫渡，可以返回工寮即使工寮不是你家的都可借住，相互款待是排灣族的家訓，別不好意思。福禍不是你個人獨有，每個人都會遇到。